

◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementpris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen mandag aften, manuskript innen fredag aften. „St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og Ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat: 25237. Redaksjonssekretæren privat: 10695. Ekspedisjonen, Akersveien 5 l, er åpen alle hverdager fra kl. 10—2 og 4—6. Utbetalinger kun mandag kl. 3—4. „St. Olav“'s forlag samme sted, samme tid.

INNHOLD: Livslykke og livsforvandling. — Filmen og den kristne moral. — Biskopskifte i Finland. — St. Elisabethsøstrene i hverdag og fest. — Et prisverdig tiltak. — Vår feriekoloni. — Herhjemme. — Innsamlingen til fond for „St. Olav“.

Livslykke og livsforvandling.

„Livsforvandling“ er et ord som er blitt særlig aktuelt i det siste og mange mener med det å ha funnet frem til kristendommens kjerne.

I og for sig er dette riktig nok — der er bare det å innvende at det er ikke gjort med *erkjennelsen* alene. Man får ofte en følelse av at denne „livsforvandling“ er blitt et slagord, under hvis merke man innregistrerer de mennesker som for første gang i sitt liv har opdaget, at kristendommen er et krav og ikke en etikette og nu forkynner et høilydt *mea culpa* overfor sin fortid.

Ja — om det var så lett å bli en personlig kristen! Om man kunde erkjenne sig engang for alle til sine egne feil og så kalle *det* „livsforvandling“. Høist har vi lov til å kalle dette vårt nye syn på kristendommens alvor en „forandring“ i vår livskurs, og siden kan vi tale om fremskritt i vår bevissthet angående livets mål og mening — men en „livsforvandling“ er noe meget, meget mer. Det er en process som aldri kan bli gjenstand for forkynnelse i ord, men kun kan vise sig i handling — i en rekke av handlinger, som alle er kamper mot vår egen svake og trege natur og de hindringer, som vårt miljø og våre vaner reiser mot vår religiøse utvikling, vår kristne „forvandling“.

Alle bærer vi jo på vår del av den menneskelige svakhet, som apostelen Paulus uttrykker således: „Ti, det gode som jeg vil, gjør jeg ikke, men det onde som jeg ikke vil, det gjør jeg.“

Det er denne vår kraftesløse vilje, som bereder oss vanskelighetene for virkelig å nå frem til en „livsforvandling“. Stadig bukker vi under for medfødte dis-

posisjoner, vanens makt og omgivelsenes påvirkning — stadig må vi derfor kjempe vedholdende og utholdende. Vi må kjenne og *ville* de rette hjelpemidler i denne kamp — især det første og største: *selvovervinnelse*. Men det er intet vi frykter så meget som nettop dette.

Og dog er denne frykt helt illusjonær. Vi kan uttrykke det således: det er frykten for å bli ulykkelig som hindrer oss i å bli lykkelige. Vi engstes ved tanken på å ofre det vårt hjerte og sinn har festet sig ved: vår makelighet, våre nydelser, vår ære, eller rettere sagt forfengelighet. Vi kvier oss ved å skulle nekte oss eller gi avkall på det som gir oss det vi mener er glede og livsinnhold. Vi vil være noget betydningsfullt og stort i andres øine, og vil aktes og æres — og så optas vårt liv av kampen *utad* for å holde oss fremme og forbitres ved tanken om at det skulde mislykkes og vi miste vår posisjon. I stedet for som et ledd i livsforvandlingen å rette kampen *innad* mot vårt eget hovmot — ihukommende Kristi ord om å være den som tjener — og derved befries for vår avhengighet av andres ærefulle anerkjennelse og gunstige dom, som dog alltid er så ustadig og uberegnelig at vi burde innse hvor lite den veier. Vi tror også så ofte at vi taper meget om en annen blir mer ansett, mer bemerket enn oss — om vi kunde lære å finne oss i dette og i stedet søke vår glede i å virke stille og ubemerket, alene for Gud, ti da vilde vi belønnes med så dyp en fred i vårt før så urolige hjerte, at vi virkelig kunde kalle dette „livsforvandling“.

Newman kalte det å gi avkall på de små jordiske

mål og ønsker: „the risks of faith“. Vilde vi virkelig ta denne risiko på kristendommens konto, vilde vi opdage hvad livsforvandling, altså livslykke er: sansen for det essensielle i tilværelsen, hvilket vil si å fatte og gripe det som hører „Guds rike“ til, fremfor bare leve for det som hører denne verden til

Det er ikke begynnelsen, selverkjennelsen, som koster mest — det er de første skritt fremover som er de vanskeligste — de første kamper som er de tyngste. Kampene blir ikke mindre vanskelige etter hvert, men vi blir sterkere og modigere for hver gang vi får nyte

seierens frukter og opdager at vi først ved å ofre vår egen egoistiske livsform får en anelse om, hvad livet i virkeligheten innebærer av lykke allerede her på jorden. Da vil Herrens lignelse om den skjulte skatt og den kostbare perle stå for oss i et nytt lys, og vi husker at vi skulde selge *alt* for å erverve disse goder.

Dette „salg“ er *livsforvandlingen*: en realisering av innbildte verdier for det ene fornødne, den sanne livslykke. Men det er intet reklamesalg — da virker det mot sin hensikt.

FILMEN OG DEN KRISTNE MORAL

I „The Ecclesiastical Review“ (Filadelfia), som er det ledende organ for den katolske geistlighet i U. S. A., har biskop dr. Joh. Cantwell, Los Angeles, i hvis bispedømme Hollywood ligger, skrevet en artikkel, som vi her gjengir noe forkortet.

Man behøver bare å kaste et blikk på kinostatistikken over publikumsbesøkenes antall for å opdage hvilken uhyre popularitet filmen kan glede sig ved. I året umiddelbart før den økonomiske krise hadde U. S. A.'s kinoer et ukentlig besøk av rundt regnet 100 millioner betalende mennesker, og tross arbeidsløshet, fattigdom og nød ligger det den dag i dag på ca. 70 millioner. Over hele verden ser anslagsvis ca. 250 millioner mennesker ukentlig amerikanske filmer. De amerikanske selskaper fremstiller ca. 84 pct. av den samtlige produksjon av alle filmer, og av disse kommer igjen de 90 pct. fra 8 store selskaper som har sine aktier i Hollywood. Disse 8 storkoncerner danner sammen med en rekke mindre selskaper den såkalte „Hays Association“ med hovedsete i New York.

Bortsett fra de mange filmer som tjener pedagogiske og reklame-formål fremføres der i U. S. A. årlig 480 store talefilmer og 2500 mindre underholdningsfilmer. Omkostningene til dette beløper sig til 100 millioner dollars om året — hertil kommer 100 mill. til de forskjellige filmteatres drift. I øieblikket finnes der 16000 i U. S. A., alle beregnet til talefilmer — 3000 er lukket som følge av den økonomiske krise.

Inntil talefilmene opstod besat de amerikanske selskaper et verdensmonopol, men dette har forandret sig i de siste år. Sprogvanskelighetene, som la store hindringer iveien for en pålitelig synkronisering, foranlediget al alle de andre filmproducerende land satte alt mulig inn på å befeste og utbygge sin egen industri. Imidlertid har dog stadig de store amerikanske selskaper over 30 pct. av sine inntekter fra utleie til andre land.

Nu er imidlertid produksjonen inne i en svær krise. Paramountselskapet er konkurs, Fox Corporationen har måttet likvidere sitt store kinopale, hvorved Chase National-banken tapte ikke mindre enn 55 millioner dollars. Alle de store selskaper i Hollywood med undtagelse av Metro-Goldwyn-Mayer kjemper nu prak-

tisk talt imot den truende konkurs, og der treffes alle mulige panikkforanstaltninger for å sanere forholdene.

Før talefilmen blev innført var i grunnen den største innvending, man kunde gjøre mot de amerikanske filmer, deres ubeskrivelige platthet og trivialitet. De færreste var direkte usedelige — de virket mest ved sin pikante fremstilling. Men siden talefilmen er kommen frem må man konstatere ganske anderledes dyptgående virkninger, idet filmen nu ikke bare virker ophissende gjennom øiet, men også ved ord og tonefall. Med den nye fremstillingsteknikk fikk nu stykker, som hittil hadde ført en lyssky tilværelse på Broodways små teatre, en utbredelse, som de aldri hadde fått ellers, idet man filmet ting, som hittil hadde holdt sig helt i bakgrunnen og kun vært tilgjengelig for dem som direkte opsøkte dem.

Den moderne film forkynner som regel en livsanskuelse, som er direkte falsk, fordervelig og forførende. En av Hollywoods mest anerkjente kritikere måtte nylig innrømme, at flertallet av filmer forkynte en „moral“, ifølge hvilken ekteskap, renhet og familieliv var sentimentaliteter, som intet „intelligent“ menneske mere behøvde å bry sig med. De fleste filmer beskjeftiger sig faktisk også nu med ekteskapsbrudd, fri kjærlighet, dobbeltmoral, jalousi, mord o. s. v. Deres virkninger på publikum kan enhver derfor lett tenke sig. Synd blir fremstillet som noe naturlig, ja til og med anerkjennelsesverdige — unge og ukritiske tilskuere innplantes helt falske begreper om moral og religion og såvel den offentlige som private sedelighet undergraves helt. Og selv hvor en film i det store og hele ikke har en umoralsk tendens, bringer den dog gjerne noen vovede scener, tvetydig tale eller pikante situasjoner.

Ved å gjennomgå 10 tilfeldig valgte stikkprøver av den aller siste tids produksjon, fikk man følgende bilde: det første handlet om forførelse og prostitusjon — det annet: sydhavsstranding, kjærlighetsdrikk, bortførelse, hevner — det tredje: nakne innfødte med beruselsesmidler — det fjerde: livet i en nakenkultur-koloni — det femte: en mor, som hengir sig til prostitusjon for å kunne gi sin sønn en luksuriøs opdragelse —

det sjette: en høit ansett barmhjertig søster, som fører et meget forkastelig privatliv — det syvende: småby-piken som blir en „lykkelig“ storstadsdame — det ottende: en brutal og fanatisk munk — det niende: en Rowdyhistorie med rå og utuktig samtale — det tiende: et ekteskapsbrudd-drama, hvis motiv er at en annen kvinne er den utvalgte og „av Gud“ for mannen bestemte fremfor hans egen hustru.

Selvfølgelig omhandler ikke alle i U. S. A. innspillede filmer seksuelle forviklinger — ialt vel 25 %. Men mange har altså enkelte scener, som virker seksuelt ophissende — og alt i alt er 25 % av et års Hollywood-produksjon slette og anstøtelige.

Nu hører man ofte det spørsmål fremsatt: hvem er ansvarlig for disse fremstillinger, som fordrer ungdommen i alle land? Jødene? Ja — og nei! Den største del av de selskaper som har med filmproduksjon og dens avsetning å gjøre, tilhører jøder, eller ledes av jøder. Det eneste av de otte nevnte store selskaper i Hollywood, i hvis ledelse der ikke er noen jøde, er Fox Corporation. I 90 % av alle Hollywoods studios har jøder den avgjørende innflytelse og tar de endelige bestemmelser. Sikkert er det, at vilde jødene i de ledende stillinger uttale ønsket om at filmene skulde renskes ut for anstøtelige scener, hadde de makt til å sette sine ønsker igjennem.

Men bak denne gruppe av jødiske produksjonsledere står den skare mennesker som man alle betegner med ordet „kunstner“. Det er dem som har skapt denne nye skole for alle laster. Dog har skuespillerne ikke særlig stor innflytelse på det stykkes verdi eller sedelige innhold, som de skal optræ i.

Ved siden av direktørene og lederne av disse studier er det *forfatterne*, som er mest ansvarlig for den nuværende tingenes tilstand. Da talefilmen blomstret op kom som allerede sagt hundrede av „dramatikere“ fra Broadway-scenene til Hollywood, og til dem sluttet sig forfatterne av de store pornografiske „slagere“, hvis verker var meget utbredt. Fra dette miljø stammer de fleste moderne filmer.

Tre fjerdedeler av disse forfattere er hedninger, menn og kvinner, som aldeles ikke bryr sig med slike gammeldagse ting som religion, moral, hederlighet, troskap. De fleste lever sitt liv absolutt gudløst og eier ikke respekt for eller ærbødighet for noe. Man har sagt at alt som har litterær verdi møtes i Hollywood nu. Det er riktig, hvis man med „litterær verdi“ mener alt det som finner tilslutning hos det brede publikum — men da må man også innrømme, at vår tids litteratur er sunken dypt.

Mulig ønsker publikum den slags — men for en knusende dom over tidens dannelsesnivå! Imidlertid viser statistikken at også de enkelte store filmer, som moralsk må sies å være helt uangripelige, er blitt gode økonomiske suksesser. Hovedvanskeligheten ligger i at man i filmproduksjonen anvender altfor mange mennesker, hvis moral og hele livsinnstilling er alt annet enn uklanderlig. Film er en egen form av kunst og gjenspeiler naturnødvendig de karakteregenskaper som finnes hos dem som skaper den. Av

mennesker som ingen aktelse har for renhet og anstendighet, kan man ikke vente at de skal tenke over om deres verker er god og sund underholdning for publikum. Sålenge det er disse mennesker, som råder med filmen, vil den ikke bli anderledes. Dog må vi alltid fastholde, at ikke alle filmer kan skjæres over én kam — og at der derfor er en basis på hvilken vi kan ta en kamp op for å bevare ungdommens sinn og sanser — en kamp, som vil bli av dimensjoner, vi ennå ikke har oplevet. Alle anstrengelser som vi gjør for å opdra og veilede ungdommen er for-gjeves, sålenge forførende og besnærende filmer i en time kan rive ned og tilintetgjøre foreldres, skolars og Kirkens arbeide. Vi må forene oss nu for å av-ferge at flere og større ulykker skjer.

*

Kampen er utbrudt.

Kardinal Dougherty av Filadelfia har erklært filmen krig. I et brev til presteskapet angriper han voldsomt filmen og opfordrer til boikott av alle kinoer inntil der blir laget film som ligger på et høiere nivå enn hvad det nu fremvises. Kardinalens brev er offentliggjort i hans offisielle organ og stempler hovedmassen av filmproduksjonen som usømmelig og umoralsk og en fare for den opvoksende slekt.

Kardinal Dougherty er dermed blitt den tredje i rekken av høie katolske geistlige som i løpet av en uke er rykket ut mot filmprodusentene i Hollywood.

I sitt angrep skriver kardinalen at 77 millioner mennesker, hvorav 23 millioner under 21 år, besøker kinoene hver uke og får servert bilder som hovedsakelig behandler forbrydelser og seksuelle spørsmål. Som regel går handlingen ut på skilsmisse, fri kjærlighet, utroskap og skildringer av forbryteres meriter. Kardinalen ser heri et farlig og lumsk anslag mot det fundamentale i den kristelige civilisasjon, ekteskapet, hjemmenes ukrenkelighet og folkets lovløydighet. Da alle henvendelser til filmprodusentene i Hollywood hittil har vært for-gjeves, mener han at den eneste ut-vei er å gå til boikott av kinoene, og brevet har mere form av befaling enn av henstilling.

Kardinal Mundelein i Chicago rykket i forrige uke ut til angrep mot filmen, som han hevdet virket sterkt nedbrytende på moralen i de senere år. Og kardinal O'Connell i Boston karakteriserte like etter Hollywood som „verdens skandalby“. En høierestående katolsk prelat i Albany, New York, har også offentlig opfordret til boikott av kinoene.

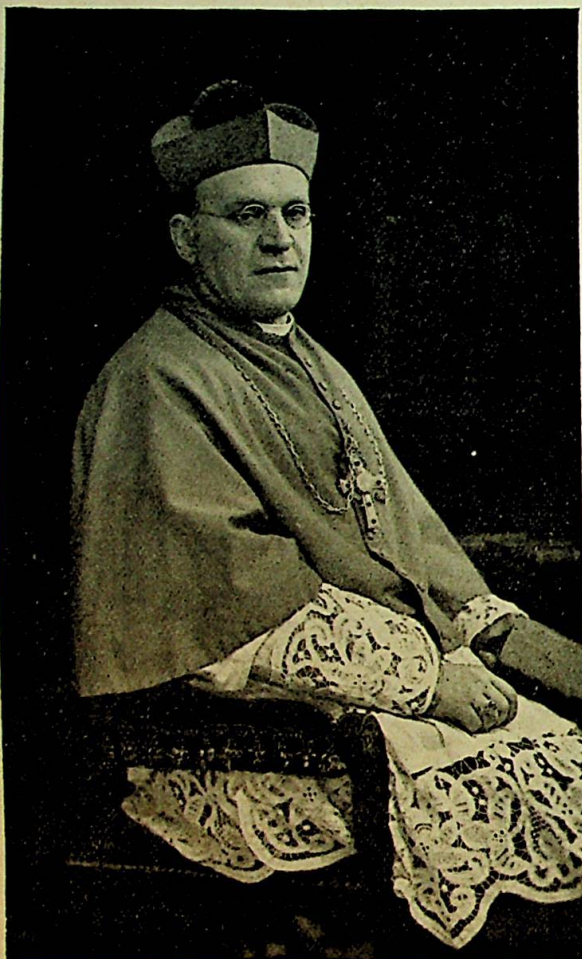
Biskopskifte i Finland.

Den 17. mai overga den apostoliske vikar for Finland, biskop I. M. Buckx, sine fullmakter til sin efterfølger. Dette skjedde under en pontifikalmesse i St. Henriks kirke i Helsingfors. Til stede var representanter for regjeringen, diplomatiet, byens myndigheter m. fl.

Mgr. Buckx holdt ved denne leilighet følgende tale som vi gjengir efter „Credo“:

Älskade kristne!

När jag nu skall överlämna mina fullmakter som Apostolisk Vikarie för Finland åt min efterträdare, gå mina tankar tillbaka till året 1921, då jag övertog administrationen av det nyss upprättade Vikariatet, och till den 15 augusti 1923, då jag i denna kyrka vigdes till biskop och förste Apostolisk Vikarie för Finland.

Biskop I. M. Buckx.

Det som jag då lovade Gud har jag hållit. Jag försökte att vara „allt för alla“ utan att göra skillnad mellan höga och låga, mellan rika och fattiga.

Med aposteln Paulus kan jag intyga att jag vid Herrens altare och i mina dagliga böner tänkt på Eder alla. Och även idag beder jag „att Eder kärlek måtte allt mer och mer tilltaga genom förstånd och djupare kunskap i de gudomliga tingen, så att I kunnen välja det som är bättre; på det I skolen vara rena och oförvitliga intill Herrens dag, rika på rättfärdighetens frukt genom Jesus Kristus.“ (Fil. 1: 9—11).

Det var mig städse en glädje att förkunna för Eder de gudomliga sanningarne. Erfarenheten har lärt mig, att det är okunnigheten om det andliga som mest skadar själarna. Därför har jag städse framhållit att

religionen passar också för vår tids bildade människor, och att Guds bud gälla också för nuvarande förhållanden. Tron upphöjer vårt fornuft och utvidgar dess blick, budorden leda vår frihet på den rätta vägen. Den som ikke tror handlar oklokt och oförnuftigt, han vandrar i mörkret. Denna lära är av stor betydelse emedan den framhåller för oss våra plikter såväl mot Gud som mot nästan och mot det samhälle, i vilket vi leva. Religionen är av stor vikt i livets alla förhållanden.

Det har alltid varit en glädje för mig att, såsom Kristi tjänare och förvaltara av Guds hemligheter, meddela Eder de heliga Sakramenten, dessa nådemedel, som Frälsaren givit oss till styrka och tröst under vår jordiska vandring.

När jag säger Eder detta om mig själv, så tillägger jag med aposteln, att jag därigenom icke är rättfärdigad, den som dömer mig är Herren (1 Kor. 5: 1—5).

Vid denna min sista funktion i egenskap av Apostolisk Vikarie för Finland, vill jag uppriktigt tacka detta lands styrelse, som visat förståelse och tillmötesgående, när det var fråga om att stadfästa den Katolska Kyrkan i den självständiga Republiken, och vid många andra viktiga tillfällen. Jag ber Gud, i vilkens hand folkens öde vila, att han måtte välsigna det fria Finland och dess medborgare och avlägsna allt, som kunde störa dess frid och hindra dess välfärd.

Jag tackar den diplomatiska kårens katolska medlemmar som ofta visat mig intresse och välvilja i mitt arbete. Jag tackar av hela mitt hjärta mina bröder i prästerskapet. Må Gud välsigna deras arbete under min efterträdares ledning. Jag tackar systrarna, som i Helsingfors och i Viborg arbetat för barnen, dessa kära barn, som jag älskat av hela mitt hjärta. Jag nedkallar Guds välsignelse över den katolska skolans framtid.

Jag tänker med tacksamhet på de katoliker, som arbeta för den katolska pressen och för våra katolska föreningar. Resultatet hade varit större om jordmänen hade varit bättre. Oaktat detta känner jag mig lycklig att kunna intyga, att jag alltid varit beredd att hålla föredrag, om så önskades, och att jag gärne besökt föreningarnas sammanträden, för att sålunda föregå med gott exempel. Jag välsignar utvecklingen av det katolska föreningslivet och av den katolska litteraturen.

Med innerlig tacksamhet omnämner jag likaledes sångkörerna i våra kyrkor. Det var en glädje för mig att höra andra berömma deras sång. Jag hoppas att de fortfarande skola bidra till gudstjänstens högtidlighet.

Det skulle vara otacksamt att glömma våra ministrar, som alla söndagar infinna sig i kyrkan, för att tjäna vid altaret. Jag välsignar i dem den katolska ungdomen i Finland.

Slutligen tänker jag på alla dem som hjälpt mig, inom landets gränser, såväl som på mina välgörare i utlandet och jag ber Gud att han måtte vedergälla dem hundrafaldigt det de givit mig.

Jag tackar alla mina vänner, som genom en insamling velat stifta ett blivande minne av min vistelse i Finland. Detta bevis på vänskap har djupt rört mig.

Räntan av den insamlade summan skall användas för att sprida kunskap om den sociala frågan i kristlig ande, en uppgift, som jag alltifrån min ungdom varit intresserad av.

„Jag tackar Gud“ säger jag med aposteln Paulus, „så ofta jag tänker på Eder,“ och på den välsignelse, som han givit åt mina medarbetares och mitt eget arbete bland Eder.

Må den hälsning „*Pax vobis*“, frid vare med Eder, som jag så ofta riktat till Eder, förverkligas, såväl i Edra hjärtan som i Edert förhållande till yttvärlden! Pax vobis är min avskedshälsning men också min bön till Gud för Eder.

Nu vänder jag mig till Eders Excellens, Mgr. Wilhelm Cobben. När jag blev utnämnd till administrator för det nyss upprättade Vikariatet i Finland, hade jag Eder bland mina elever i mina teologiska föreläsningar. Några år senare förrättade jag Eder diakonatsvigning. Som präst i Finland har Ni alltid varit min trogne medarbeitare. När jag ansåg det vara min plikt, att anhålla om avsked från min befattning som Apostolisk Vikarie för Finland, föreslog jag Eder till min efterträdare. Med glädje mottog jag underrättelsen om Eder utnämning till Apostolisk Vikarie för Finland. Och nu, i dag, på uppdrag av vår H. Fader, Pius XI, överlämnar jag åt Eder administrationen av det Apostoliska Vikariatet i Finland. Må Gud välsigna Edert arbete till förkovran av vad jag med Hans nåd har börjat!

I det jag framför min hyllning åt Eders Excellens, i Eder egenskap av Apostolisk Vikarie för Finland, önskar jag Eder en välsignelsesrik framtid, till Guds ära och själarnas bästa.

St. Elisabethssøstrene i hverdag og fest.

I.

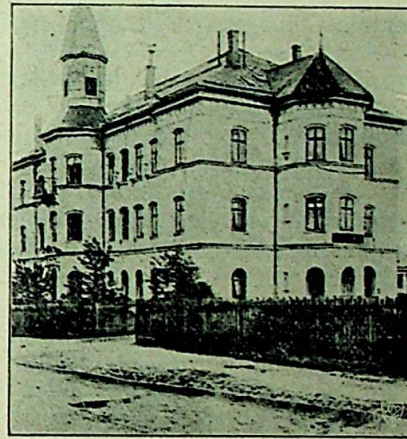
Nogen inntrykk av det daglige liv og virke i St. Elisabeths hospital, Trondheim.

Av en rekonvalesent.

St. Elisabeths hospital er en velsignelsesrik institusjon, som hver eneste dag tar imot lidende menn, kvinner og barn, som er herjet og nedbrutt av sykdommens mangehånde lidelser, og som for enkeltes vedkommende bærer tydelig preg av at „mannen med ljåen“ allerede synes å ha et sikkert grep i dem.

— De som har vært utsatt for en eller annen ulykke og som er blitt alvorlig skadet og trenger øieblikkelig kirurgisk hjelp, blir pr. bære og elevator transportert til operasjonsrummet og tatt under behandling. — De andre syke, som er så dårlig at de ikke klarer å gå selv, blir transportert på samme måte til undersøkelsesrummet. Og her begynner en undersøkelse som ikke tar slutt før man er kommet til et sikkert resultat angående sykdommens art.

Herefter begynner kuren — en seig og målbevisst kamp for å frarive døden dens bytte — som da også som regel får et lykkelig utfall for den syke. — Her må det være på sin plass å minne om de elskverdige nonner (sykesøstre), assistenter og piker, hvis påpasselighet og omsorgsfulle pleie berettiger dem til en betruktelig andel av æren for det heldige resultat. — Lægevisitten går 2 ganger om dagen for å føre tilsyn med de syke, for skiftning av bandasjer og for ellers å øve den nødvendige kontroll. Disse pliktopyllende menneskers utrettelige arbeide — både læger og sykepleiersker — gjør det mulig for patienten efter rekonvalesenttiden å forlate hospitalet sund og frisk, for på ny å ta fatt på sitt livsvirke. Også hospitalets solide og rikelige kosthold er medvirkende til dette.

St. Elisabeths hospital i Trondheim.

Hospitalet råder over en moderne anstalt for røntgenfotografering, et apparat for høifjellssol m. v.

Operasjonssalen er lys og rummelig og er utstyrt med moderne instrumenter til kirurgisk anvendelse. Og her er mangt et menneskeliv blitt reddet og mangan vanfør helbredet, takket være en genial kirurgs sikre hånd og en sykesøsters gode og omsorgsfulle pleie.

Byens læger får anledning til å legge inn på hospitalet de av sine patienter som trenger en spesielt god pleie og den ro som hjemmet ikke kan gi dem.

Før en patient kan bli innlagt må der stilles en viss garanti til hospitalet eller der kan deponeres et skjønnsmessig kontant beløp, dersom den syke ikke er medlem av trygdekassen. — For medlemmer av kassen er det ganske liketil å opnå et hospitalsophold. Man får bare utskrevet en garantiseddell av trygdekassen, og når denne er deponert på hospitalets kontor, så blir man mottatt og anvist en sengplass når man ankommer.

Hospitalet råder over 110 sengplasser. En stikkprøve den 28. mai viste at 86 av disse var optatt. Men det inntreffer også at *alle* plasser er besatt. Og da kan det hende at det er travle dager på St. Elisabeths hospital! Antallet av hospitalets nonner er 25. Disse oppriktig troende kvinner er godt skikket for sykepleien.

Deres tålmodighet blir ofte satt på en hård prøve, men de har alltid et godt ord og et vennlig smil til overs for de syke og lidende, når disse blir motløse og utålmodige.

— — — — —
Perlen i hospitalets bygningskompleks er den lille kirken. Dens interiør virker innbydende og vakkert — dekorert med et veld av vårens skjønneste blomster. Kirken har ca. 80 sitteplasser. Der er anledning til å overvære gudstjenesten uansett trosbekjennelse. Den katolske gudstjeneste er vidt forskjellig i sammenligning med gudstjenesten i våre menighetskirker, og der er megen vakker sang til orgelledsagelse. — Pastoren uttalte under en samtale pinseaften — da han gikk omkring og ønsket hospitalets syke en god pinse — at han søkte å legge sine prekener an på en sådan måte at han innen et rimelig tidsrum kunde tolke de evige sannheter for sine tilhørere.

— — — — —
Den 21. april møtte jeg op på dr. Høstons venteværelse for å gjennomgå en høist påkrevet kjeveoperasjon. Jeg kan gjerne tilstå at jeg ved denne anledning ikke var videre høi i hatten. Men det må tjene som undskyldning at jeg var syk og motløs. — Da jeg kom inn på lægens kontor tok jeg plass i stolen, og efter en halvtimes tid var det overstått. — Dr. Høston utførte her et arbeide som jeg vil yde ham anerkjennelse for. Hvorledes han så lekende lett og sikkert kunde utføre en slik operasjon *gjennem nesen* er ganske ubegriplig. — Så gikk turen pr. bil til St. Elisabeths hospital for å få en grundig undersøkelse og for å få vite hvad mere det var som feilte mig. De som tok imot mig ved min inngang har senere fortalt mig, at de tvilte på hvordan min utgang vilde arte sig — så mager, blek og elendig så jeg ut.

— — — — —
Undertegnede befinner sig nu sammen med de forhåpningsfulle rekonvalesenter, som tramper frem og tilbake i hospitalets korridorer for å myke op de stivnede muskler efter den langvarige liggetid. Nu føler jeg tydelig at kreftene holder på å vende tilbake, og den tid er ikke langt borte da jeg blir utskrevet som fullstendig helbredet.

St. Elisabeths hospital, primo juni 1934.

St. („Dagsposten“, Trondheim).

II.

Moder Synclætia. 50 års ordensliv.

Den 30. juni feirer moder Synclætia i Trondheim sin 50-årsdag som St. Elisabethsøster. For over 40 år siden kom hun til Norge — og siden har hele hennes liv vært viet arbeidet heroppe. Et liv som er blitt levet i opofrelse og som nettop som følge derav har hatt rik velsignelse med sig: Vi leser hos Matheus, at den som forlater alt for Kristi skyld skal få det hundredfold igjen, og på disse ord har moder Synclætia bygget sitt liv — som de mange andre som i tidenes løp har fylt klostrene og gjennom sine løfter

om armod, kyskhed og lydighet har overgitt sig helt til Herren. Et helt århundres klosterliv bærer derfor i sig selv velsignelse nok — og når vi nu lykkønsker moder Synclætia, da vet hun best selv, hvor stor Forløserens nåde har vært — og det er *det*, vi lykkønsker henne med.

Kirken i Norge har bruk for mange stener som skal nedsenkes i dens grunnvold før den kan reise sig så stor og landsomspennende som den stod i våre forfedres tid. Stenene i grunnvolden forsvinner i årenes løp, men de *er* der og ingen kan undværes. Og de er ikke glemte, selv om de er gjemte — Herren har innrisset sitt navn i dem og de bærer hans merke og kjennes av ham. De skjules her, men de løftes op i det evige lys og får sin lønn der. Ingen lønn her, som vi mennesker kan gi, kan sammenlignes med denne — men allikevel kan vi si *takk* ut av vårt ganske hjerte til den som har lagt sitt virke op til hovedhjørnesteinen i Moderkirkens hus herhjemme. En takk og et ønske om velsignelsesrikt virke ad multos annos!

P. A. D.

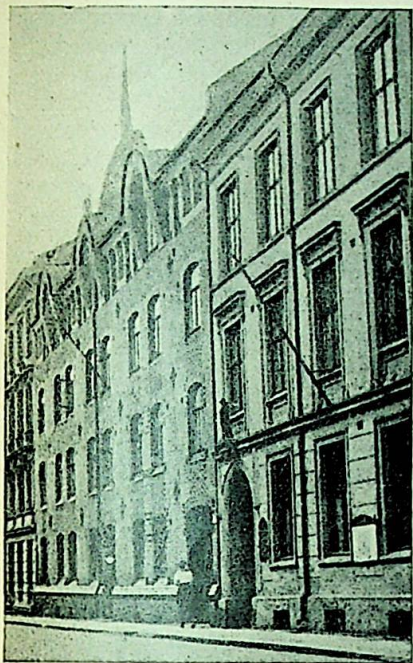
III.

Høitidsdag hos St. Elisabeth-søstrene i Oslo.

„Men er det da ikke skrekkelig trist å se på alle disse unge som stenger sig ute fra livet?“ — spørsmålet rettes til oss av en protestantisk dame, som vi avlegger et besøk umiddelbart efter å ha overvært ikledning av „St. Elisabethsøstre“ i Urtegaten. Opfylt som vi er av den skjønneste fest, har vi fortalt om den og er blitt lyttet velvillig til — det er et ualmindelig fint og klokt menneske, vi taler med — men at det er en *gledesfest* vi kommer fra, det reagerer hun imot. Unge kvinner som frivillig gir avkall på livets goder — unge kvinner som frivillig gir avkall på hjemlig hygge, famililykke, slektssamliv, fedrelandsvarme, og frivillig gir avkall på å være et selvstendig, selverhvervende, selvbestemmende individ — — er det ikke „trist“?

Kunde vi bare ha tatt henne med — kunde vi bare ha tatt alle dem som tenker og føler som hun ved hånden og ført dem alle inn i St. Elisabethsøstrenes kapell i Urtegaten den morgen på Jesu Hjerter-festens oktav, hvor Kristi kjærlighet fikk kjærlighetens lønn i så stor en utstrekning som mennesker overhodet *kan* lønne: hvor ti unge hjerter gav sig selv så helt som menneskehjerter overhodet kan gi.

Hvad vilde så disse gjester som vi tok med ha fått å se? Et kapell, smykket til fest — et alter, prydet med roser og liljer, naturens egne deilige symboler på kjærlighet og renhet. Der er luftig og svalt — gjennom de åpentstående vinduer hører vi engang imellem hammerslag: hverdagsarbeidet i kampen for tilværelsen toner sin melodi som akkompagnement til høitidsdagens tjeneste i Herrens vingård, hvor nye arbeidere innvies til kampen for nestens tilværelse mot alt det som vil nedbryte og ødelegge. Disse hammerslag der ute fra er som rop fra alle dem som „arbeider og er besværede“ til dem som nu skal „arbeide meget i Herren“ om å komme og bringe dem hvile

St. Elisabethssøstrenes hjem i Urtegt.

— fred og tilfredshet. De fremmede gjester vil høre dette — og de vil se de grå søstre komme inn og knele i rad og rekke bak de ti unge som er midtpunktet idag for alles tanker, følelser, bønner. Tre unge postulanter kneler forrest, helt innhyllt i de store hvite slør — syv unge novicer avlegger idag sine løfter og får søstrenes beskjedne og ærefulle drakt. Ser de triste ut, disse unge? Alvorlige, ja — men stundens hellige alvor har intet med sorg å gjøre. Lykken har sine tårer den også. Og det som disse unge

skal oppleve nu, det er ikke et farvel til livet som skal tas — det er inngangen til det *virkelige* liv — den livsform, som leves helt i virkelighetens verden, i Guds nærhet. Uten alle de bedrageriske illusjoner, som mennesker ute i verden stadig kringsettes av og har så vanskelig for å komme sig løs fra. Nu skal disse unge leve hvor „arbeidet er helliget — bønner er mektig — ofret er en vane — å tjene Gud er en edel kappestrid — alle stunder konsekres av lydighet.“

De fremmede vil se på forreste benk tre knelende prester, og vi vil fortelle dem at det er pastor Ugen, pater Boers og pater v. Eekeren. Så klinger en liten klokke — søstrenes kor bærer med lyse klare toner den hellige hymne opover, og for altret går mgr. Irgens med pater de Paepe og sogneprest, pater Notenboom som diakon og subdiakon, mens sogneprest, pater Bzdyl er assisterende prest.

Etter at messen er forbi begynner selve den høitidsfulle handling etter St. Elisabethssøstrenes vakre ritual. De fremmede vil høre, hvor helt *frivillig* de unge nu forlater alt som binder med jordiske bånd, for å tre inn i en åndelig familie og være dens overhode, vår Herre og Frelser, ene underdanig ved Hans stedfortredende her nede. Men de fremmede vil høre mgr. Irgens i sin tale minne dem om nettop denne jordiske familie, disse gode katolske hjem som de kommer fra og hvor der lever mødre som kanskje er nådd lenger frem i dagliglivets helliggjørelse enn de selv nogen gang vil nå. Han minner dem om den kjærlighetsfylte takknemlighet som de skylder disse hjem som har gitt dem betingelsene for å kunne ofre sig helt nu for det store og hellige

ordenskall, hvis løfter er reist som boldverk for de viljesvake stunder og derfor betyr en støtte og hjelp til frigjørelse for ens egen viljes syndige tilbøieligheter.

De fremmede vil høre at disse unge kvinners løfter er en gave de gir Gud — den rikeste og største gave: viljen til å glemme sig selv for andres skyld. Alle Helgens litanietoner sin vekselang mellom prester og kor — de store skikkelser fra Kirkens historie påkalles til hjelp og støtte for de unge offervillige sjeler — og vi undres på om ikke de fremmede til sist vil istemme Te Deum de også — i det minste forstå at *vi* har grunn til å love og prise den Gud som aldri forlater sin Kirke, men stadig sender arbeidere til sin vingård.

Til allersist synges en tysk salme — en hilsen fra hjemlandet. Den kaller et billed frem: de hjem dernede, hvis tanker idag er heroppe i det fjerne. Ti Kirken er ikke utaknemlig — den skjærer ikke bånd over, selv om den løsner de som knytter det jordiske samliv formelt sammen. Den ber for dem, som gir sine barn — og den ber med dem. Den skjønne tyske salme er en tone i den hellige almindelige Kirke — den får klinge med i denne festdag.

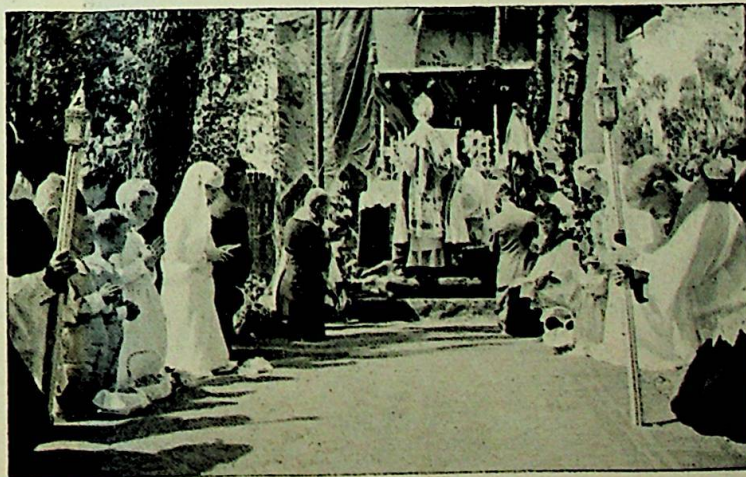
Og så er det slutt — eller rettere: nu begynner *livet* for disse unge grå søstre. De levende stener i Kirkens grunnmur her hjemme. E.

Et prisberdig tiltak.

Oslo-pressen i organisert kamp.

Mangt og meget har man — ofte med rette, ofte med urette — å utsette på vår tids presse og dens menn. Mest av alt på dens *ansvarsbevissthet* — på dens holdning overfor sin betydningsfulle samfunnsoppgave.

Det må desverre innrømmes at disse nutidens Homer'e oftere tar sig en blund enn heldig er — at de oftere enn ønskelig lukker øinene i for det som i *virkeligheten* foreligger, for desto friere å kunne la fantasien boltre sig om „stoffet“ hvilket benevnes „sensasjon“ og så

Kristi Legemsfest på Hamar 1934.

langtfra betraktes som noe ureelt, altså uvirkelig — tvertom ofte som hovedtingen, mens selve saken og dens personer blir biting. Nu, det kan ikke nektes som sagt at et slikt angrep er berettiget, men på den annen side er det i høi grad urettferdig om man vil frakjenne journalister en bloc og til enhver tid ansvarsfølelse, altså *standsfølelse*.

For nylig er således denne ansvarsfølelse kommet klart og tydelig til syne, idet Oslo-pressen har organisert en kamp mot en av det moderne samfunds mest utiltalende foreteelser: pengeutpresningen. Denne nydannede organisasjon har to fronter: en *deffensiv*, hvis formål er å beskytte de mennesker som på en eller annen måte er falt i klørne på utpressere og som inntil nu har vært forholdsvis rettløse, idet det har vært så store ubehageligheter forbundet med en politianmeldelse, bl. a. offentliggjørelse av navn og pinlige omstendigheter ved affæren, at de i det lengste har søkt å tilfredsstille selv de største krav fra sin plageånd.

Organisasjonens annen front er en kraftig *offensiv* mot disse menneske-haier, som uten samvittighet utnytter et øieblikks svakhet, et øieblikks feiltrin av en annen til en forfølgelse så gemen, at man ofte står aldeles målløs overfor dens hjerteråhet og ondskap. Disse parasitter på samfundet vil nu bli uskadeliggjort ganske anderledes effektivt enn den nuværende *lov* gir adgang til. Disse lysskye eksistenser vil nu, så snart en anmeldelse foreligger til en av de sammensluttede aviser og saken er blitt grundig undersøkt, bli skånselløst utlevert til offentligheten, mens deres ofre momentant stilles under den samlede presses beskyttelse og vil se sin identitet så skjult at enn ikke en stedsangivelse vil kunne lede på sporet.

Til og med vil man kunne henvende sig *direkte* til en av disse aviser om man skulde komme ut for en slik affære og få sin sak behandlet under full diskresjon og absolutt vederlagsfritt av menn, som arbeider under fullkommen kontroll og i forståelse med myndighetene. Følgende herrer er medlemmer av sammenslutningen som representant for hver sin avis:

Axel Kielland, Dagbladet, formann, H. Bjerknes-Jacobsen, Morgenbladet, Arne Falk, 17. Mai, Bjørgulv Hauge, Norges Handels- og Sjøfartstidende, Fridtjof Knutsen, Tidens Tegn, Niels J. Mürer, Aftenposten, Erik Sparre, Morgenposten, Georg Svendsen; Arbeiderbladet.

Vår Feriekoloni.

Før innkommet	kr. 918.00
Pater Hol, O. F. M.	6.50
N. N., Oslo	13.50
Kollekt Dominikanerkirken	90.00
C. C.	10.00
Y.	5.00
A. B.	10.00
T.	20.00
Frk. S. Waaler	10.00
N. N.	5.00
Ialt	kr. 1088.00

Gaver mottas fremdeles med takk i St. Olavs redaksjon, mgr. Irgens, sogneprest pater Notenboom, St. Halvard.

Guttene skal medta kam, såpestykke og 2 skift skjorte og undertøi samt genser, og om mulig et ullteppe. Avreise med bil fra Oslo 2/7, St. Halvard.

Br. Frans. 17/6.

Herhjemme: —

OSLO. Hs. Høiærv. biskopen vendte lørdag den 16. ds. tilbake til Oslo fra sin utenlandsreise med efterfølgende ophold på Vestlandet.

OSLO. Søndag den 17. juni overvar ca. 150 tilreisende fra „Dante Alighiere“s forskjellige avdelinger i Italia messen i St. Olavskirken. Under den holdt mgr. dr. Kjelstrup en preken på italiensk, som vakte stor beundring og begeistring hos de besøkende.

OSLO. Sogneprest mgr. Kjelstrup avreiste mandag den 18 ds. til Kristianssand, hvor han vil gi retretter for søstrene og få utført forskjellige litterære arbeider, som han har påtatt sig, men vanskelig finner tid til å fullføre hjemme. Under hans fravær vil mgr. Irgens bestyre St. Olavs sogneprestembede.

OSLO. Mariakongregasjonens utflukt søndag den 17. ds. fikk ønskevær, og hadde stor tilslutning. En ekstrabuss førte alle til St. Josephssøstrenes skønne landsted på Snarøen. hvor man blev hjertelig mottatt av husets „moder“ og de øvrige søstre, og straks følte den trygge hjemlighet som alltid følger med de gode søstres nærvær. Kongregasjonens preses leste messen i det lille fredfylte kapell og holdt en opmuntrende og ansporende tale om ikke å miste motet til god gjerning, selv om resultatet ikke alltid er så synlig. Kl. 3 var der andakt. Dagen tilbragte vi på stranden i båt eller med spaserurer i det deilige terrenget som tilhører huset. Man sang, samtalte og hygget sig, og tiden for opbruddet nærmet sig så altfor hurtig, og vi dro avgårde med hjertet fylt av takknemlighet for en herlig dag blandt gode venner, med takk til det elskverdige vertskap — og skiltes så, da vi kom hjem, med takk til hverandre for godt samvær i år, og vel møtt til høsten.

Marie.

Innsamlingen

til fond for „St. Olav“.

„Et katolsk blad er som en kirkeklokke som støtter og forkynner prestens verk, fordi den over bispedømmets berg og daler bærer ut den katolske Kirkes lære og ånd. Alle Kirkens barn må derfor forstå at den katolske presse har en veldig social betydning, og at det på enhver hviler den strengeste plikt til å støtte den.“
(Kardinal Schulte).

G. L., Arendal	kr. 20.00
S. M., Stabekk	100.00
Fru S.	5.00
H. G.	10.00
Ialt	kr. 135.00
Ialt innkommet	kr. 8,691.20